

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaromíra Klepše, soudce JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila a soudkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové

žalobkyně: I. K., státní příslušnice Ukrajiny
proti

žalovanému: Ministerstvo vnitra
sídlem Nad Štolou 3, 170 00 Praha 7

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem spočívajícím ve vrácení žádosti o dočasnou ochranu sp. zn. OAM-0389700/DO-2024 z 28. 8. 2024 jako nepřijatelné

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že 28. 8. 2024 vrátil žalobkyni její žádost o dočasnou ochranu z téhož dne, zaevidovanou pod sp. zn. OAM-0389700/DO-2024, jako nepřijatelnou, **byl nezákonný**.
- II. Žaloba v části, kterou žalobkyně požaduje, aby soud zakázal žalovanému pokračování v porušování jejích práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu, **se zamítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Základ sporu.

1. Žalobkyně se žalobou podanou 29. 10. 2024 brání před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřuje v tom, že jí 28. 8. 2024 vrátil žádost o poskytnutí dočasné ochrany jako nepřijatelnou ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (dále „**Lex Ukrajina**“), neboť podle jeho názoru nebylo prokázáno, že žadatelka je osobou podle § 3 Lex Ukrajina.

2. Průběh soudního řízení.

2. Žalobkyně v žalobě uvedla, že uprchla z Ukrajiny kvůli válečnému konfliktu. Po vypuknutí války uprchla do ČR, kde požádala o ochranu, která jí byla 3. 3. 2022 udělena: nejprve ve formě víza na strpění, poté ve formě dočasné ochrany. Lex Ukrajina vstoupil v platnost až později (21. 3. 2022). Žalobkyně několikrát vycestovala z ČR, chtěla se vrátit na Ukrajinu, ale později pochopila, že to již není možné, a rozhodla se vrátit do ČR. Dočasná ochrana jí mezitím zanikla, proto podala 11. 7. 2024 novou žádost. Dopustila se v ní však chyby, když uvedla, že k 24. 2. 2022 pobývala na území ČR; jednalo se o omyl snadno ověřitelný z obsahu jejího cestovního pasu, jež měl úředník k dispozici. Přesto byla tato její žádost označena za nepřijatelnou. Žalobkyně poté vyhledala právní pomoc a 28. 8. 2024 podala novou žádost, k níž připojila doprovodný dopis, v němž svůj omyl vysvětlila. Její žádost však byla opět označena za nepřijatelnou. Žalobkyně nezná důvod postupu žalovaného a může se jen domnívat, že i tentokrát souvisí s výše popsaným omylem.
3. Žalobkyně vyložila, že má ukrajinské státní občanství a na území ČR pobývala od 3. 3. 2022 do 25. 7. 2024 v rámci dočasné ochrany, od 25. 7. 2023 do 25. 9. 2023 v rámci bezvízového styku a od 25. 6. 2023 taktéž v rámci bezvízového styku. Před 3. 3. 2022 pobývala na Ukrajině. Žalobkyně poukázala na to, že důvody pro vyloučení přístupu cizinky k dočasné ochraně jsou upraveny v čl. 28 směrnice o dočasné ochraně.¹ Žalobkyně však žádnou z těchto podmínek nesplňuje a členské státy nejsou oprávněny stanovit žadatelům méně příznivé podmínky. Shledal-li tedy žalovaný, že žalobkyně není osobou oprávněnou k podání žádosti o dočasnou ochranu, zjistil nesprávně skutkový stav.
4. Nakonec žalobkyně označila vyluku postupu žalovaného ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina za rozpornou s unijním právem, konkrétně s čl. 29 směrnice o dočasné ochraně, a poukázala na řadu rozhodnutí správních soudů potvrzujících správnost tohoto názoru.
5. Žalovaný ve vyjádření k žalobě z 13. 11. 2024 přiznal, že jeho postup při vyhodnocování žalobkyniny žádosti z 28. 8. 2024 byl skutečně nesprávný. Z údajů obsažených v předchozí žádosti z 11. 7. 2024 vyplývalo, že žalobkyně v rozhodný den (24. 2. 2022) pobývala na území ČR, což by znamenalo, že žádost je nepřijatelná dle § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina. Z razítek v žalobkynině cestovním dokladu však vyplývá, že území Ukrajiny opustila až 3. 3. 2022. Žalovaný tak nesprávně vyhodnotil pobytovou situaci žalobkyně. S ohledem na tyto skutečnosti žalovaný vydal 10. 11. 2024 usnesení, jímž zrušil své sdělení o nepřijatelnosti z 28. 8. 2024 s tím, že v řízení o žádosti bude pokračovat. Toto usnesení přiložil žalovaný ke svému vyjádření.
6. Soud následně zaslal vyjádření žalovaného žalobkyni a přípisem z 15. 11. 2024 ji vyzval, aby mu ve lhůtě jednoho týdne sdělila, zda na žalobě za daných okolností trvá, případně aby

¹ Směrnice Rady 2001/55/ES z 20. 7. 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími.

zaslala soudu své aktuální stanovisko, jež bude zohledňovat změněnou skutkovou situaci, tedy že žalovaný zásah již netrvá. Přípis byl žalobkyni doručen 21. 11. 2024 a poslední den stanovené lhůty připadl na čtvrtek 28. 11. 2024. Žalobkyně však na výzvu soudu nijak nezareagovala.

7. Usnesením z 28. 11. 2024 soud zamítl žalobkynin návrh na nařízení předběžného opatření, jelikož seznal, že poté, co žalovaný zrušil své sdělení o nepřijatelnosti žádosti z 28. 8. 2024, již žalobkyni nehrozí vážná újma v podobě povinnosti vycestovat z území ČR, jelikož řízení o její žádosti o dočasnou ochranu nadále probíhá a žalobkyně soud nijak neinformovala o dalším vývoji své situace.

3. Posouzení věci.

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (v poslední den zákonné subjektivní dvouměsíční lhůty), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené.
9. O věci soud rozhodl bez nařízení ústního jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále „s. ř. s.“), jelikož žádný z účastníků řízení nevyslovil s tímto postupem po poučení soudem nesouhlas. Potřebu nařídit jednání neshledal ani sám soud, neboť o skutkových okolnostech věci, jež byly podloženy i listinnými podklady obou stran, není mezi účastníky sporu.
10. Žalovaný v tomto řízení, na rozdíl od mnoha jiných obdobných věcí, nijak nezpochybňuje přípustnost správní žaloby. Přesto se soud musí z úřední povinnosti zabývat otázkou, zda je možné žalobu posoudit jako nepřipustnou s ohledem na znění věty druhé § 5 odst. 2 Lex Ukrajina ve spojení s obecným ustanovením § 6 s. ř. s., podle kterého z rozhodování soudů ve správním soudnictví jsou vyloučeny věci, o nichž tak stanoví tento nebo zvláštní zákon, soud předeseílá, že v nynější věci spatřuje žalobkyně nezákonný zásah v tom, že jí žalovaný vrátil pro nepřijatelnost vyplněný formulář žádosti o dočasnou ochranu.
11. Povahou úkonu správního orgánu, kterým je žadateli fakticky vrácena žádost a sděleny důvody jejího vrácení, se již zabývala judikatura NSS. V takovém případě se vyřízení žádosti pro nedostatek formy považuje za jiný úkon, který může představovat nezákonný zásah ve smyslu § 82 s. ř. s. (srov. usnesení NSS 7 Azs 227/2016-36, č. 3603/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017).
12. Soud shledal, že sporná výluka ze soudního přezkumu není v souladu s evropským právem, a proto ji nelze aplikovat (srov. rozsudek NSS 6 Azs 320/2017-20, č. 3683/2018 Sb. NSS z 29. 11. 2017, body 71 a 72).
13. V tomto ohledu soud plně odkazuje na svůj rozsudek 11 A 80/2022-79 z 27. 4. 2023, v němž 11. senát výstižně konstatoval: „Podle prvního pododstavce čl. 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen ‚LZPEU‘) platí, že každý, jehož práva a svobody zaručené právem Unie byly porušeny, má za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem. Tomuto základnímu právu odpovídá povinnost členských států stanovit prostředky nezbytné k zajištění účinné právní ochrany v oblastech pokrytých evropským právem [čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec Smlouvy o Evropské unii; srov. též rozsudek Soudního dvora z 16. 5. 2017, C-682/15, *Berlioz Investment Fund*, bod 44]. Základní právo je přitom uplatnitelné jako takové i bez toho, aby ho dále upřesňovalo ustanovení unijního či vnitrostátního práva (srov. rozsudek Soudního dvora z 19. 11. 2019, spojené věci C-585/18, C-624/18 a C-625/18, *A. K. a další*, bod 162 a judikatura tam citovaná). Základní práva zaručená LZPEU se uplatní ve všech situacích, jež se řídí evropským právem (čl. 51 odst. 1 LZPEU; srov. též např. rozsudek Soudního dvora z

26. 2. 2013, C-617/10, Åkerberg Fransson, bod 19 a judikatura tam citovaná). Posuzovaná věc se přitom bez jakýchkoliv pochybností evropským právem řídí, neboť zákon č. 65/2022 Sb. navazuje na prováděcí rozhodnutí a provádí směrnici o dočasné ochraně (§ 1 odst. 1 uvedeného zákona). Čl. 47 LZPEU proto na žalobkyninu věc dopadá. Soudní dvůr již v kontextu udělování víz dovodil, že čl. 47 LZPEU ukládá členským státům povinnost zaručit v určitém stádiu řízení možnost předložit věc soudu (srov. jeho rozsudek z 13. 12. 2017, C-403/16, El Hassani, bod 41). Pro nyní posuzovanou věc je podstatné určit, zda má žalobkyně nějaké právo zaručené evropskou úpravou. Pokud by tomu tak bylo, měla by též právo na účinné prostředky nápravy před soudem. Soud dospěl k závěru, že žalobkyni svědčí právo na opravný prostředek dle čl. 29 směrnice o dočasné ochraně. Dle tohoto článku platí, že „osoby vyloučené členským státem z poskytnutí dočasné ochrany nebo zajištění sloučení rodiny jsou oprávněny podat v daném členském státě opravný prostředek.“

14. Soud tak ve shodě se svým rozsudkem 14 A 158/2023 z 6. 12. 2023 seznal, že „právo na opravný prostředek zakotvené v čl. 29 směrnice o dočasné ochraně je zařazeno v kapitole IX mezi závěrečnými ustanoveními, přičemž ze systematického zařazení ustanovení i jeho textu je zřejmé, že jde o obecné ustanovení. Tam byl úmyslně přemístěn při přípravě směrnice poté, co byl oddělen od původně navrhovaného znění čl. 28. Aktuální systematické zařazení i legislativní historie tedy podporují závěr, že čl. 29 není zvláštním ustanovením vztahujícím se pouze k čl. 28 směrnice o dočasné ochraně. Jde o samostatnou, obecnou záruku vztahující se na všechny případy osob vyloučených členským státem z poskytnutí dočasné ochrany. Tedy i tam, kde k vyloučení došlo mimo rámec předvídaný v čl. 28 směrnice.“
15. Taktéž podle rozsudku 11 A 80/2022 „směrnice o dočasné ochraně v bodu 22 preambule uvádí, že ‚je nezbytné stanovit kritéria pro vyloučení některých osob z dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob‘. Tato kritéria pak stanoví v čl. 28, v němž dává členským státům možnost vyloučit osobu z poskytnutí dočasné ochrany ve vyjmenovaných případech (které na žalobkyni nedopadají a týkají se, zjednodušeně řečeno, ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti). Nikde jinde než v uvedených člancích a preambuli směrnice o vyloučení osob nehovoří. Čl. 29 proto pokrývá všechny případy vyloučení osob z dočasné ochrany uvedené v samotné směrnici. Směrnice nestanoví, že by členské státy mohly důvody pro vyloučení osob z dočasné ochrany rozšiřovat [...]. Česká republika promítla čl. 28 směrnice o dočasné ochraně do § 9 zákona o dočasné ochraně. V zákoně č. 65/2022 Sb. však navíc zavedla nový institut nepřijatelnosti žádosti, kterou nepřepokládá ani uvedená směrnice, ani zákon o dočasné ochraně. V žalobkynině případě shledal žalovaný dva důvody nepřijatelnosti, a proto jí z těchto důvodů neudělil oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, resp. odmítl o její žádosti vůbec zahájit řízení. Žalovaný svým postupem žalobkyni fakticky vyloučil z dočasné ochrany, přičemž žalobkyně nemá pobytové oprávnění za účelem dočasné ochrany ani v jiném členském státu EU (v tom je situace odlišná od okolností, kterými se zabýval NSS v rozsudku čj. 2 Azs 178/2022-46). Žalobkyně je v důsledku postupu žalovaného naprosto zjevně osobou vyloučenou členským státem z poskytnutí dočasné ochrany a čl. 29 směrnice o dočasné ochraně se na ni proto vztahuje. Skutečnost, že směrnice o dočasné ochraně nezná vyloučení pro nepřijatelnost žádosti, nesvědčí pro závěr žalovaného, že se na tyto důvody pro vyloučení čl. 29 nevztahuje. Účelem čl. 29 směrnice o dočasné ochraně bylo pokrýt všechny případy vyloučení určité osoby z poskytnutí dočasné ochrany (srov. shodně Skordas, A. in: Halbrunner, K. a Thym, D. (eds.), EU Immigration and Asylum Law. Commentary. 2. vydání, C. H. Beck/Hart/Nomos, 2016, s. 1103). Opačný výklad by znamenal, že by členské státy mohly zavést nový důvod pro vyloučení z dočasné ochrany, čímž by se vymanily z rozsahu čl. 29. Takový závěr je dle soudu neudržitelný (srov. shodně Noll, G., Gunneflo, M., Directive 2001/55 Temporary Protection Synthesis Report, Academic Network for

Legal Studies on Immigration and Asylum in Europe, s. 22 a 68; dostupné online na: <https://odysseus-network.eu/wp-content/uploads/2015/03/2001-55-Temporary-Protection-Synthesis.pdf>). Česká republika žalobkyni z poskytnutí dočasné ochrany fakticky vyloučila, proto žalobkyni svědčí právo na podání opravného prostředku dle čl. 29 směrnice o dočasné ochraně. Toto její právo bylo soudní výlukou dle § 5 odst. 2 zákona č. 65/2022 Sb. porušeno, proto se žalobkyně může v souladu s čl. 47 LZPEU domáhat nápravy před soudem.“

16. Soud se plně ztotožňuje s hodnocením argumentace NSS obsažené v rozsudku 2 Azs 178/2022, kterou přdestřel zdejší soud v rozsudku 14 A 158/2023: „Ze směrnice o dočasné ochraně plyne toliko to, že dočasnou ochranu lze v danou chvíli mít pouze v jednom členském státě, což nevylučuje možnost požádat o dočasnou ochranu v členském státě poté, co již dříve byla dočasná ochrana v jiném členském státě udělena. Ostatně k možnosti podání opakované žádosti o dočasnou ochranu se nijak nevyjadřuje ani směrnice o dočasné ochraně nebo prováděcí rozhodnutí. Naopak lze z textu směrnice o dočasné ochraně seznat, že přesun osoby požívající dočasnou ochranu není zcela nemyslitelný – směrnice počítá se sloučením rodin žadatelů (čl. 15) a upravuje přemístění žadatele (čl. 26). Osoby, na které se v souvislosti s vojenskou invazí ruských ozbrojených sil na Ukrajině vztahuje dočasná ochrana, definuje prováděcí rozhodnutí v čl. 2, z něhož nijak nevyplývá, že by žádost o dočasnou ochranu byla podmíněna tím, že dotyčný žádá o dočasnou ochranu poprvé. Soud proto zastává názor, že na žalobkyni je třeba pro účely posouzení přípustnosti žaloby jakožto opravného prostředku dle směrnice o dočasné ochraně nahlížet jako na vyloučenou z poskytnutí dočasné ochrany Českou republikou, tj. členským státem, neboť odmítnutím její žádosti jako nepřijatelné jí stát znemožnil přístup do samotného řízení o udělení dočasné ochrany, natož k jejímu udělení. Za této situace by tedy znemožnění podání opravného prostředku k soudu znamenalo nerespektování čl. 29 směrnice o dočasné ochraně. Na této skutečnosti nic nemění ani to, zda již byla v minulosti jiným členským státem žalobkyni dočasná ochrana udělena, to může mít vliv až na zhodnocení toho, zda došlo k zásahu do práv žalobkyně. Sám žalovaný na svém formuláři nerozlišuje, zda důvod pro nepřijatelnost žádosti spatřuje v tom, že byla v jiném státě podána žádost, nebo že byla dočasná ochrana udělena, je tedy lichá argumentace žalovaného, že zákonodárce usiloval o zabránění vzniku duplicit a zneužití práva.“
17. Soud souhlasí i s rozsudkem Krajského soudu v Plzni 57 A 20/2023 z 27. 6. 2023, podle něž „se v zásadě flexibilní možnosti stěhování mezi členskými státy počítá rovněž Evropská komise, která ve ‚Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě: Dočasná ochrana osob prchajících před agresivní válkou Ruska proti Ukrajině: oblédnutí po roce‘ ze dne 8. 3. 2023, COM (2023) 140 final, pod bodem 6.1 uvádí: ‚Solidarita je určujícím prvkem reakce EU na ruskou agresi vůči Ukrajině, zejména pokud jde o rozhodnutí členských států upustit od uplatňování článku 11 směrnice o dočasné ochraně, což osobám požívajícím dočasné ochrany v jednom členském státě usnadňuje možnost přestěhovat se do jiných členských států, aby mohly požívat dočasné ochrany tam. To umožnilo plynulost dalších pohybů v EU, což pomohlo snížit tlak na vnitrostátní přijímací systémy těch členských států, které hraničí s Ukrajinou, a snížit formality týkající se přemísťování, čímž se nástroj uplatňuje ještě snáze.‘ Ve stejném duchu pak vyznívají i operační pokyny ze dne 21. 3. 2022 či odpověď Komise na často kladené otázky ve vztahu k institutu dočasné ochrany (FAQ). V těchto případech se jedná o tzv. soft law, které slouží jako doplňující prostředek pro interpretaci norem evropského práva, a soudy k němu musejí přihlížet. Soft law jako pomůcka interpretace je soudy – a někdy i správními orgány – výslovně uznáváno a používáno (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2017, č. j. 2 AfS 208/2016-52, a ze dne 23. 11. 2017, č. j. 7 Azs 326/2017-21, jakož i bod 67 rozsudku MS Praha). Český zákonodárce oproti sdělením Komise zavedl křiklavý ‚dvojitý metr‘, kdy získá-li ukrajinský státní příslušník dočasnou ochranu v jiném členském státě (patrně z důvodu, že tam

přesune své těžiště zájmu), dočasná ochrana udělená v České republice mu zanikne [srov. § 5 odst. 8 písm. a) a b) lex Ukrajina]. S přesunem opačným směrem, tedy s příchodem do České republiky a novým požíváním statusu vyplývajícím z dočasné ochrany na jejím území, nicméně zákon nepočítá, neboť jej „sankcionuje“ nepřijatelností žádosti.“

18. S ohledem na shora uvedené tedy soud ani v nynější věci nepřisvědčil předchozím závěrům vyřčeným v rozsudku NSS 2 Azs 178/2022 či v dřívějších rozsudcích krajských soudů.
19. Následně se soud bude věnovat posouzení, zda jsou splněny podmínky pro řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem a zda žaloba byla podána důvodně.
20. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (blíže srov. například rozsudek NSS 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS ze 17. 3. 2008).
21. V nynější věci má soud za to, že jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejích práv. Jedná-li se o hodnocení tohoto úkonu, lze vyjít z dosavadní judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek NSS 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka výše uvedeného testu je tedy taktéž splněna.
22. Zbývá tedy posoudit, zda žádost o dočasnou ochranu byla žalobkyni vrácena jako nepřijatelná v souladu s právními předpisy, či nezákonně.
23. Důvod nepřijatelnosti spatřoval žalovaný v tom, že nebylo prokázáno, že žalobkyně je osobou podle § 3 Lex Ukrajina. Tento zákon totiž v § 5 odst. 1 písm. b) stanoví, že *žádost o udělení dočasné ochrany je nepřijatelná, jestliže je podána cizincem, který není uveden v § 3. Podle tohoto ustanovení Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky uděluje dočasnou ochranu cizincům, na které se povinně vztahuje rozhodnutí Rady² (odst. 1). Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky dále uděluje dočasnou ochranu cizinci, který doloží, že a) byl ke dni 24. února 2022 držitelem platného povolení k trvalému pobytu na území Ukrajiny a b) jeho vycestování do státu, jehož je státním občanem, nebo části jeho území, anebo v případě osoby bez státního občanství do státu nebo části jeho území jeho posledního trvalého bydliště před vstupem na území Ukrajiny, není možné z důvodu hrozby skutečného nebezpečí podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců na území České republiky (odst. 2).*
24. Podle čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady se toto rozhodnutí vztahuje na následující kategorie osob vysídlených z Ukrajiny dne 24. února 2022 nebo po tomto datu v důsledku vojenské invaze ruských ozbrojených sil, jež v uvedený den začala: a) ukrajinští státní příslušníci pobývající na Ukrajině před 24. únorem 2022 [...].

² Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana.

25. Pro posouzení nynější věci je určující, zda žalobkyně pobývala v rozhodný den (24. 2. 2022) na Ukrajině, nebo na území ČR, a jestli je tedy osobou uvedenou v § 3 Lex Ukrajina, která je oprávněna požádat o dočasnou ochranu.
26. Žalovaný totiž ve vyjádření k žalobě vyložil, že při vrácení žádosti z 28. 8. 2024 žalobkyni pro nepřijatelnost vycházel z nesprávné informace poskytnuté dříve žalobkyní, podle níž pobývala v rozhodný den na území ČR, a nikoli na Ukrajině. Jinak řečeno, žalovaný neshledal existenci důvodů pro vyloučení žalobkyně z poskytnutí dočasné ochrany ve smyslu čl. 28 směrnice o dočasné ochraně, ale svůj závěr opřel výlučně o místo žalobkynina pobytu v rozhodný den na území ČR.
27. Zároveň však žalovaný ve vyjádření k žalobě uznal, že toto místo stanovil nesprávně, v rozporu s údaji obsaženými v žalobkynině cestovním dokladu. Právě proto žalovaný usnesením OAM-0389700-7/DO-2004 z 10. 11. 2024 zrušil své sdělení z 28. 8. 2024 o nepřijatelnosti žádosti z 28. 8. 2024.
28. Mezi účastníky řízení tak není sporu o to, že žalobkyně pobývala 24. 2. 2024 na Ukrajině, a byla tedy cizinkou podle § 3 Lex Ukrajina. Její žádost tak nemohla být nepřijatelná ve smyslu § 5 odst. 1 písm. b) Lex Ukrajina. I na tom se účastníci řízení v tuto chvíli ostatně shodují.

4. Závěr a náklady řízení.

29. Soud proto shledal, že vrácení žádosti z 28. 8. 2024 žalobkyni pro nepřijatelnost bylo nezákonné, a v tomto rozsahu žalobě vyhověl.
30. Naproti tomu soud nemohl vyhovět části žaloby, kterou se žalobkyně domáhala toho, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejích práv a přikázal mu obnovit stav před vrácením žádosti o dočasnou ochranu. O tomto žalobním návrhu soud rozhodoval podle skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.), kdy už však žalovaný zásah netrval, protože žalovaný své sdělení o nepřijatelnosti žádosti zrušil a řízení o žádosti se tak znova rozběhlo, přesně jak žalobkyně požadovala. Soud žalobkyni na tuto změnu skutkových okolností upozornil a dal jí příležitost žalobu upravit, ale žalobkyně jí nevyužila. Tuto část žaloby soud proto zamítl pro nedůvodnost (§ 87 odst. 3 s. ř. s.).
31. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž *nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.* Žalobkyně měla úspěch v jednom ze dvou žalobních návrhů, naopak druhému z nich soud nevyhověl. Oba účastníci řízení tak byli úspěšní v rozsahu jedné poloviny, a žádný z nich tak nemá právo na náhradu nákladů řízení. Pro úplnost však soud podotýká, že žádný z účastníků o náhradu nákladů řízení nežádal a ani nedoložil jejich existenci.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů je stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz v rámečku Rychlé odkazy – Úhrada soudních poplatků.

Praha 17. prosince 2024

JUDr. Jaromír Klepš
předseda senátu